

Предмет	МЕДИЦИНСКА ЕТИКА
Студиска програма	Медицина
Код	СМ -126
Студиска година	Прва
Семестар	ВТОР
Вкупно часови	30
Кредити	2
Вид на предмет	Задолжителен
Предуслови	Нема
Изведува	Катедра по медицинска етика и деонтологија
Одговорен наставник	ПРОФ. д-р Здравко Чакар
Адреса:	Институт за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија, ул. „Водњанска“ бр. 17, Скопје, тел. +389 2 3177-044, факс: +389 2 3178-831, е-маил: zakar@medf.ukim.edu.mk
Клучни зборови	Медицински факултет, додипломска настава, задолжителен предмет, медицинска етика и деонтологија
Учебни цели	Запознавање со основните начела на медицинската етика Запознавање со должностите и правата на докторот во извршување на неговата работа (деонтологија)
Кратка содржина	<ul style="list-style-type: none"> • Етика и морал • Историја на медицинската етика • Основни етички начела (Почитување и информирана согласност, Доверливост лекарска тајна, Одлучување во име на пациенти кои се неспособни да донесат одлука, Односот меѓу колегите, Однос со другиот медицински персонал, Однос доктор-пациент, Однос со општествената заедница) • Големи етички прашања (Еутаназија, Трансплантирање, Вештачко оплодување) • Поебни етички деонтолошки проблеми (Интензивно лекување, оперативно лекување, трансфузија, абортус, јатрогени болести, зрачење, генетско тестирање, генетски инженеринг) • Rancho Mirage-Изјава за заштита на пациенти со силни хронични болки кај неизлечиви болни, Хавајска декларација, Мадридска декларација, Венецијанска декларација за терминалните заболувања, Марбелла-изјава за лекарска малпракса • Конвенции, декларации, кодекси и закони (Универзална декларација за правата на човекот, Конвенција за човековите права и биомедицината, Хипократова заклетва, Интернационален кодекс на медицинската етика, Кодекс на медицинската деонтологија на РМ, Лисабонска декларација за правата на пациентите, Закон за правата на пациентите, Хелшинска декларација за биомедицински истражувања на човек, Препорака бр.R (90)₃ на Комитетот на министрите на земјите членки кои се однесуваат на медицинските истражувања врз човечки суштества • Алтернативна, традиционална медицина, надрилекарство • Несовесно лекување, непружање помош, Мелпрактис во согласност со членовите од КЗ на РМ.
Организација	Теоретска настава: 30 часа
Методи на учење	Интерактивна настава, дебати и семинарски трудови

Предвидени учебни резултати	<p>Студентот ќе се стекне со знаење за медицинската етика, етичкото однесување во секојдневниот живот и на работното место, неговите права и должности при вршење на професијата и како тие знаења да ги примени во секојдневната практика</p>										
	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за добие потпис.</p> <p>Бодирање на активностите на студентот:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="padding: 2px;">Вид на активност</th><th style="padding: 2px;">Бодови</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;">Теоретска настава*</td><td style="padding: 2px;">15-30</td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Семинарски труд</td><td style="padding: 2px;">5-10</td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Континуирани проверки -2</td><td style="padding: 2px;">40-60</td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Вкупно:</td><td style="padding: 2px;">60-100</td></tr> </tbody> </table>	Вид на активност	Бодови	Теоретска настава*	15-30	Семинарски труд	5-10	Континуирани проверки -2	40-60	Вкупно:	60-100
Вид на активност	Бодови										
Теоретска настава*	15-30										
Семинарски труд	5-10										
Континуирани проверки -2	40-60										
Вкупно:	60-100										
Специфични препораки за наставата	<p>* ПРИСУСТВО на теоретска настава: 51%-60% - 15 бод 61%-70% - 19 бод 71%-80% - 23 бод 81%-90% - 27 бод 91%-100% - 30 бод</p> <p>*Завршен испит не е предвиден, освен за студентот кој не покажал успех на континуираните проверки на знаењето.</p> <p>Условувачки критериуми за проверка на знаење:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ако студентот не освоил минимум бодови од едната или двете континуирани проверки, пристапува кон завршен испит. 										
Проверка на знаења	<p>Континуирана проверка на знаењата – 2 теста (писмено)</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. Медицинска етика</td><td style="width: 50%;">20-30 бода</td></tr> <tr> <td>2. Деонтологија</td><td>20-30 бода</td></tr> </table> <p>*Завршен испит: претставува една или две континуирани проверки кои не се положени</p> <p>*Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности, вклучувајќи ги континуираните проверки и завршниот испит.</p>	1. Медицинска етика	20-30 бода	2. Деонтологија	20-30 бода						
1. Медицинска етика	20-30 бода										
2. Деонтологија	20-30 бода										
Учебни помагала	<p>Основни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Божковски Карпош, Медицинска етика и деонтологија, ОЗ дизајн, Скопје-2007 • Светска лекарска асоцијација: <ul style="list-style-type: none"> • Прирачник по етика за лекари (превод) • Македонско лекарско друштво, Скопје 2005 • Rogers: Practical Ethics for General Practice Oxford University Press • Збирка на декларации, Конвенции, Кодекси и Закони предвидени со програмата (печатена или електронска верзија)-подготвил проф.д-р Здравко Чакар 										